



**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni  
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones  
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis  
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,  
Librosque undecim complectens

**Henricus, de Sancto Ignatio**

**Leodii, 1709**

Caput XVI. Primo maximoque mandato duplex involvitur præceptum,  
affirmativum, negativum alterum; illud expresse, istud implicite.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

116 Cùmque Origenes, Basilus, Ambrosius, Hieronymus, Augustinus, Caelestinus Papa, Theodoretus, Leo Magnus, Prosper, Fulgentius, Victor Antiochenus, Maximus, Beda, Rabanus, Eucherius, Aponius, Anselmus, Bernardus, Franciscus Assisius, Laurentius Justinianus, Thomas Aquinas, Thomas Villanovanus, S. Ignatius de Loyola, S. Teresa, S. Maria Magdalena de Pazzis, & alii Sancti passim doceant, omnes actus nostros deliberatos ex Dei dilectione faciendos esse ( uti demonstrabitur lib. seq. ) ex communi Sanctorum traditione constat veritas assertionis nostrae.

## CAPUT XVI.

*Primo maximoque mandato duplex involvitur praeceptum, affirmativum unum, negativum alterum; illud expresse, istud implicite.*

117 **E**O namque Dei dilectio expresse praecipitur, cùm dicitur: *Diligis Dominum Deum tuum.* Eodem quoque cordis divisio implicite prohibetur, cùm additur, *ex toto corde tuo, &c.* Dum enim totum cor Deus expresse vult sibi, prohibet illud alteri dari, etiam ex parte, sive per mansorios creaturarum amorculos, aliquid extra Deum non propter Deum diligendo, v. g. divitias, honores, sensuum voluptates, &c.; sive per amorem habentem alium finem ultimum agentis, quam Deum.

## CAPUT XVII.

*Eodem consequenter mandato duplex involvitur praeceptum, unum sub mortali, alterum sub veniali.*

118 **S**ub veniali quippe eo mandato praecipitur, Somnes deliberatos actus saltem virtualiter referre in Deum, hoc ipso quo per mansorios creaturarum amorculos prohibetur divideret cor nostrum, & aliquid extra Deum amare, non propter Deum, ut constat ex hactenus dictis, atque ex professo probabitur l. 8.

119 Sub mortali verò & aliquid praecipitur, & aliquid prohibetur. Praecipitur amare Deum tamquam finem ultimum hominis; prohibetur aliquid extra Deum amare tamquam finem ultimum hominis.

120 Porro illud proprie amatur tamquam finis ultimus hominis, quod principaliter possidet cor hominis, & in cujus amore homo praecipuum studium suum & cogitationem ponit. Per consequens proprie amatur tamquam finis ultimus hominis, quod amatur amore praedominante, seu praecipuum in corde locum obtinente ( ut loquitur S. Franciscus Salesius ) ita ut amor ipsius praere reliquis nostris amoribus altius cordi impressus, iis regnantibus in morem dominetur, eosque fortitudine & fervore vincat.

121 Ex quo patet, impropiam esse locutionem, Tom. I.

cùm dicitur, per quodcumque mortale constitui finem ultimum hominis in creatura. Neque enim proprie finem ultimum hominis constituit in divitiis v. g. quisquis eas amat amore mortaliter malo: quia eo ipso divitias non amat amore praedominante, & super omnia, modo dicto: cùm amore mortaliter malo possit & amare divitias, & simul honores, & sensuum voluptates, &c. Quisquis verò sic divitias amat, eas super omnia non amat, v. g. super voluptates, vel honores. Eas proinde non amat amore praedominante. In iis ergo finem suum ultimum proprie non constituit.

Unde D. Thomas 1. 2. q. 88. a. 2. & 4. <sup>122</sup> dum distinguit modos, quibus veniale ex genere suo fieri potest mortale, dicitque veniale fieri mortale, vel quia in eo constituitur finis ultimus, vel quia ordinatur ad mortale, sive ad finem mortaliter malum, adeoque mortaliter amatum: duo ista aperte distinguit, finem aliquem mortaliter amare, & in eo finem ultimum hominis constituere, prout & Theologi communiter cum ipso distinguunt.

Et si idem foret finem aliquem mortaliter amare, & in eo finem ultimum hominis constituere, in Deo finis ultimus constitui non posset absque mortali peccato. Quod absit. <sup>123</sup>

Finem itaque ultimum hominis in aliquo constituere, proprie est ipsum amare ex toto corde; est ipsum amare super omnia; est ipsum amare fortiori quam caetera amore; sive amore supra alios amores omnes praedominante: atque hoc modo, ex vi primi maximeque mandati, sub mortali Deum amare tenemur; sub mortali etiam prohibemur finem ultimum hominis in ulla re extra Deum vel momento constituere, sive aliquid extra Deum amare plusquam Deum, vel aliquid extra Deum amare amore supra Dei amorem praedominante, etiam momentaneo, & citò transeunte. Siquidem 1. Joan. 2. scriptum est: *Si quis taliter diligit mundum, non est charitas Patris in eo.* Matthaei quoque 10. Veritas dicit: *Qui amat patrem & matrem plusquam me, non est me dignus.* Et Luc. 14. *Si quis venit ad me, & non odit patrem & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus.* Si quis proinde animam, seu vitam suam vel momento plus amaret quam Christum, timoreque mortis ipsum vel momento negaret, ut Petrus, tamen, cessante timore, ad se reversus, statim id fleret amare, momento illo haud dubie mortaliter peccaret; uti haud dubie mortaliter peccavit Petrus. Verum hac de re plura ubi de peccatis.

Accipe tamen hic brevem hujus rationem: <sup>125</sup> quia nempe quisquis finem ultimum hominis vel momento, in aliqua constituit creatura, ipsam plusquam Deum amando, eo momento summum bonum suum, bonum infinitum, bonum infinite amabile, bono postponit vilissimo, principemque in amore locum, Deo